

PRO RAKTO SKYLUTĘ

(Negali nepaskaityti)

2024 m. sausis - kovas
NR. 41

Skyrelis „NAUJIENAI“

ATSISVEIKINIMAS SU KALĖDŲ EGLUTE

TRYS KARALIAI - atsisveikinimas su šventėm: Kalėdomis ir Naujais metais, nes pasibaigė. Tai laikas, kai reik nupuošt eglutę. Pirmiausia, visi susirinkom ir apšnekėjom apie Tris karalius, kokie jie gražūs, kokie laimingi ir kūrybingi, kad Baltazaras, Merkelis ir Kasparas ateina pasipuošę. Kalbėjom, kad su kreida reik užrašyti karalių vardų raides ant durų, o paskui visi klausėmės pasakos. Ji buvo kitokia - su aktoriais, pasikavojusiais už širmos, su prožektoriaus šviesa ir šešėliais. Tamsu, žiūri, kas išlįs iš šviesos. Tai šešėlių pasaka apie eglę ir jos kelionę pas žmones į namus. Tuo metu ji buvo laiminga, o paskui liūdna, nes nupuošta, kad šventės pasibaigė ir reik atsisveikint su žmonėmis. Pasakos pabaigoje eglė tapo niekam nebereikalinga. Ši pasaka pasirinkta prisimenant šventišką laiką, kuris pasibaigė ne tik pasakoje, bet ir realybėje. Tad visi lėkėm nupuošti kalėdines puošmenas dienos centre.

Kastytis V.

VIENYBĖS ŽVAKELĖ

LAISVĖS GYNĖJŲ DIENA tai Lietuvai svarbi diena, įrodanti, kad deganti meilė širdyje, žmonių vienybė, pasitikėjimas vieni kitais yra didžiausias ginklas kovoje, kuris ištirpdo visas baimes ir suteikia drąsos. Sausio 12 dieną Įstaigos bendruomenės nariai, minėdami sausio 13-osios dienos įvykius, prisijungė prie pilietinės akcijos „Pergalės šviesa“, kuomet kiekviename Įstaigos lange uždegta tautos vienybę ir atminimą simbolizuojanti žvakelė. Renginys prasidėjo V. Kudirkos „Tautiškos giesmės“ atlikimu, dar kartą prisiminta šios dienos prasmė, apie tai diskutuota. Vėliau Įstaigos bendruomenės nariai, susiskirstę į komandas, piešė piešinius laisvės tema atskleidžiant šios temos reikšmę Lietuvai.

Įstaigos bendruomenės nariai

IRKLAIS PER ATLANTĄ

Vairuotojas, darbuotojai ir draugai (Kastytis, Mantas G., Justina ir kiti) važiuom per miestą. Toli toli važiuom, į Šiaulius. Važiuom pažiūrėt filmą apie laivą, kaip vyras plaukė per jūrą su laivu. Ant laivo buvo nupiešta Lietuva. Jis plaukė, nes norėjo laimėt. Jis, Aurimas Valujavičius, buvo lietuvis. Daug maisto pasidėjo, kad valgyt pasidaryt. Užsigavo ranką, bet išgijo. Atsigert turėjo. Jūra didelė buvo. Jūra stabdė laivą. Šalta buvo, lietus lijo. Sunku buvo plaukt, nes daug vandens buvo, vėjas piktas. Jis perplaukė jūrą, nuplaukė pas šeimą. Pavargo kelionėj. Daug žmonių buvo filme. Minkštai atsisėdom. Per didelį ekraną žiūrėjom ir lempos švietė. Įdomus filmas, patiko. Pažiūrėjom ir parvažiuom čia, į dienos centrą.

Gintarė K.

KAUKIŲ ŽIBURĖLIS

UŽGAVĖNĖS - šventė, kuri siejama su žiemos laikotarpio pabaiga. Tai triukšminga šventė, todėl paslaugų gavėjai, pasipuošę tradiciniais Užgavėnių apdarais, lydimi darbuotojų vyko į Šiaulių rajono savivaldybės kultūros centro amfiteatrą švęsti Užgavėnių. Šventėje buvo gausu persirengėlių, sočių vaišių, dainų ir šokių, bet apie tai plačiau pasakoja šventės dalyviai.

PASKAITYKITE!

Vitalija

„*Ėjom į lauką, šokom. Kaukes dėjom ant veido. Visokios kaukės: su nosim, su plaukais, dantys buvo, akys buvo. Visi žmonės užsidėjo kaukes ir visi šoko. Gražiai šokom: ranką į viršų kėlėm, su rankom kabinomės, šokinėjom į viršų mes. Labai smagu buvo. Labai daug žmonių buvo. Valgėm blynus mes. Skanu buvo. Blynai su uogiene buvo, ploni blynai. Prisivalgėm mes. Dar atsigert buvo. Arbatą gėrėm. Arbata biški karšta. Su mikriuku grįžom atgal į dienos centrą.*“

„*Užgavėnės šventėm. Užgavėnės - šventė. Morę deginom. Morė tokia didelė. Reikia deginti ir ate ate parodyt žiemai, nes ateis pavasaris. Dainavau, šokau, krypavau. Blynai skanūs, skonis geras. Kanapinis su Lašininiu mušos. Laimėjo Kanapinis.*“

Lukas

„*Žiemą išvarėm. Šaukėm: „Žiema žiema - iš kiemo“, kad pavasaris būtų, kad šilta būtų, paukšteliai skraidytų, gėlės žydėtų. Blynus valgėm iš miltų. Šilti, karšti, minkšti. Buvo arbatos, gėrėm ir dar šokom, trypėm. Aš žiūrėjau kaip žaidžia draugai. Buvo didelės kaukės. Buvo daktarė, močiutė... (persirengėliai). Morę deginom, kad ateitų pavasaris. Dar buvo laužas. Patiko šventė. Džiaugiaus švente.*“

Giedrė

„*Uch, uch, uch, uch, uch...
Šalta... Brrr... Niam niam...
Prrr...*“

Gintarė

MUMS SVARBI DIENA

Vasario 15 dieną šventėme LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENĄ. Dainavome rašytojo Vinco Kudirkos sukurtą Lietuvos himną - Tautišką giesmę. Lietuva yra tėvynė mūsų. Ji didvyrių žemė. Visi gavome sages su lietuvišku akcentu įsisegti. Trispalvės lietuviškos sagės. Visi buvome laimingi. Per šventę dainas dainavom apie Lietuvą, jos džiaugsmus ir grožį. Gražiai skambėjo dainos. Buvom visi susirinkę, buvom sustoję į ratelį, kuomet skrajojom kaip paukščiai lyg su lėktuvais ir ieškojom Lietuvos. Lietuva brangi, spalvota, jūra banguota, mėlyna, šalta. Visi vaidinom jūrą ir su rankom bangavom lyg jūra. Bangavom kaip plaukte plaukiojom. Renata ir Justina buvo vienos iš šventės vedėjų, kurios skaitė eilėraščius. Dar klijavom prie sienos Lietuvos vardą, vėliavą ir herbą - Vytį. Šventė buvo prasminga, legendiška, linksma. Džiaugiamės, kad esame lietuviai.

Ingrida K.

SVEIKATA - GYVYBĖS ŠALTINIS

Vasario mėnesį Įstaigos bendruomenės nariai dalyvavo Šiaulių rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro organizuojamose paskaitose apie mitybą bei dantų priežiūrą. Mitybos specialistė, dietistė Živilė Dumbraitė - Varkalienė kalbėjo, jog kiekvienam žmogui naudingas protarpinis badavimas, meditacija, fizinis aktyvumas, maisto papildų naudojimas bei miegas. Burnos higienistė, lektorė Aida Guraitė - Kiuberienė plačiau papasakojo apie dantų priežiūros svarbą ir tam reikalingas priemones. Taigi, paslaugų gavėjai dalinasi savo mintimis apie tai, ką išgirdo paskaitų metu. PASKAITYKITE!

GINTARĖ - „Šauni mergaitė kalbėjo apie daržoves, skaitė žodžius iš savo lapų, kuriuos atsinešė. Daug valgyt salotų. Sveiką maistą reik valgyt, daržoves valgyt. Daržovės - agurkai, pomidorai, morkos, česnakas. Vaisiai - bananas, obuoliai, ananasas, citriną spaust. Sakė žuvį valgyt, nes turi daug vitaminų. Lėkštėj (paveikslėlyje) buvo daug maisto, daug visko. Mėsyttės būn. Reik daug vaikščioti, mankštintis. Daug vandens gerti.“

JUSTINA - „Teta patiko, plaukai jos gražūs, gražiai pasakojo apie mitybą. Kad daržovių daugiau reik valgyt - sveika, o nesveiko maisto vengt ir nevalgyti, nes skrandžiui gali pakenkti, virškinimui. Paukštienos, riešutų daugiau valgyti. Sveikesni aliejų pasirinkti - alyvuogių aliejų. Įdomi paskaita. Stengtis kuo mažiau valgyt nesveiko maisto ir būsime sveikesni.“

KASTYTIS - „Moteris tokia nematyta buvo. Smagiai pravedė paskaitą. Reik valytis dantis ryte, vakare, kad nereiktų eit pas dantistę. Paskui kalbėjo apie dantų pastą, siūlą, skalavimo skystį. Ir paskui parodė, kaip viršutinius ir apatinius, ir šoninius dantis valyti. Reikalinga paskaita, naudinga. Gavom dovanų dantų šepetėlius, nes gražiai klausėmės ir, kad valytumėmės dantis, kad būtų graži šypsena.“

GERUMO RENGINYS

Vasario 23 dieną Įstaigos bendruomenės nariai dalyvavo tradiciniame LIONS labdaros renginyje - koncerte, kuriame eksponavo savo kūrybos darbelius. Svečiai turėjo galimybę jais pasigrožėti bei išgyti renginio pertraukos metu. Apie pasiruošimą parodai bei dalyvavimą renginyje pasakoja paslaugų gavėjai. PASKAITYKITE!

BRONIUS - „Dėžes su darbeliais nešėm į kultūros namus, į antrą aukštą. Buvo daug vaikščiavimo. Visų dėžių nepaimsi per 1 kartą. Darbelius dėliojom ant tų baltų stoviukų kaip staliukų. Dėjom, kad būtų gražu, kad žmonės matytų darbelius. Pagal spalvas, kad derintus darbeliai dėjom - vienoj pusėj raudoni, kitoj pusėj balti, pilki. Aš savo spalvintus skirtukus sudėliojau taip kaip saulė. Visi komandiškai dirbom. Ten nemažai darbo buvo. Dirbom linksmai.“

MANTAS G. - „Atvežė mane seneliai į renginį „Liūtų“. Darbelius pardavinėjom. Pirko. Džiaugės žmonės. Daug darbo, pastangų įdėta į darbelius. Jie ilgai daros. Patiko prekiauti. Labai daug žmonių buvo. Vėliau ėjom į salę koncerto žiūrėt. Mikalauskas dainavo. 3 dainininkai buvo. Gera muzika. Prie visokios reik priprasti. Aš kitokios klausaus.“

MYLIMA LIETUVA

Kovo 8 dieną paminėjome LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENĄ. Visi giedojome Lietuvos himną - dainą, sukurtą apie Lietuvą, Renata ir Justina skaitė eiles gražias, ypatingas, už širdies griebiančias. Dar įsisegėm sages su geltona, žalia, raudona spalvomis, nes tai mūsų Lietuvos spalvos. Pasipuošėm. Smagiausia šventės dalis buvo žaidimai. Žaidėm žaidimus: „Kepalušo vėlimą“, kai vėlėm kepalušą, „Sugedusi telefoną“, kai sakėm žodžius į ausį ir reikėjo lyg traukinuku perduot žodžius. Įdomus žaidimas, o žodžiai iki galo atkeliavdavo painūs. Taip pat, rankomis lipome per lazda ir lenktyniavome, kas greičiau pasieks lazdos viršūnę. Aktyvūs žaidimai, sportiški. Taigi, ne tik išbandėm kelis naujus žaidimus, bet ir valgėm vėliavos spalvų vaises: vaisius ir daržoves. Šventė greit prabėgo, buvo smagi, o mes laimingi.

Kastytis V.

ŽEMĖ TAI MŪSŲ NAMAI

Kovo 20 dieną paminėjome PASAULINĘ ŽEMĖS DIENĄ, kuri siejama su lygiadieniu, kai diena būna lygi su naktimi ir taip po truputį įsibėgėja pavasaris. Kalbėjome, kad reik gerbt žemę, ją saugot, mylėt, gražiai elgtis ir tausoti, kad ji ant mūsų nesupyktų, todėl surašėme darbus, kaip galime padėt žemei, ją išsaugot. Su žeme reik gražiai, švelniai elgtis, nešiukšlint, medžių nepjaut, taupyti vandenį, popierių ir elektrą. Visi mes turime būti vieningi. Jei nedarysim visi, tai ir nebus gero rezultato. Dar visi rašėme palinkėjimus žemei. Linkėjome žalios žolės, miškų, švario ežerų bei meilės. Mes norime gyventi geroje, švarioje, tvarkingoje ir taikioje žemėje. Šventės pabaigoje visiems reikėjo pasukti galvas ir

teisingai atsakyti į klausimus apie žemės saugojimą keliant žalią arba raudoną šypsenėles. Reikėtų dar daugiau tokių švenčių, reik kalbėti apie žemę, nes nuo mūsų priklauso žemė bus ar nebus...

Bronius B., Mantas G.

MATAU... GIRDŽIU... LIEČIU...

Įstaigos bendruomenės nariai turėjo galimybę dalyvauti keliuose Šiaulių rajono savivaldybės Vytauto Vitkausko viešosios bibliotekos organizuojamose sensorinio skaitymo užsiėmimuose, kuriuos vedė vyresnioji bibliotekininkė Ingrida Aleksandravičienė. Sensorinis skaitymas tai teksto prasmės perteikimas pasitelkiant regos, klausos, lytėjimo, uoslės ar skonio pojūčius. Ką užsiėmimų metu patyrė, išgirdo ar palietė plačiau pasakoja paslaugų gavėjai. PASKAITYKITE!

INGRIDA - „Važiuom su mikriuku į biblioteką pasiklausyt kaip Ingrida

(bibliotekos darbuotoja) skaito knygą. Gražiai skaitė apie kiaušinius. Žiūrėjom verbą - puokštė graži iš džiovintų gėlių: morkavų, raudonų, geltonų, žalių. Verba didelė. Kad gėlių darželį reik laistyti su laistytuvu. Juodas laistytuvas. Būna ir žalių. Patiko.“

ARŪNAS - „Ingrida (bibliotekos darbuotoja) pasaką skaitė apie Užgavėnes, apie žydokus. Kaukes rodė, roges rodė. Kaukės, kur žydais eit. Kaukės popierinės, dar su barzda. Užsidėt galėjo. Rogės buvo. Senos rogės, nurūdijusios. Vaikų paėmė. Čiuožti reik, bet sniego nėra. Šnekėjomės pusnies kodėl nėra. Gražiai pasakojo. Patiko mergaitės, kur ten dirba.“

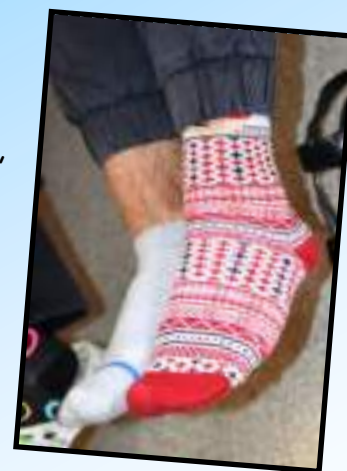
JUSTINA - „Į skaitymą sensorinį. Moteris skaitė, paskui pasakojo. Gražus balsas. Apie kaukes pasakojo Užgavėnių, kaip švęsti Užgavėnes, kad blynus kept, prie laužo susirinkt. Kaukę rodė nuotraukoj. Baisios kaukės, nosis ilga buvo. Kitas pasakojimas apie žiemos veiklą. Klausinėjo, ką žiemą veikdavom, kai maži būdavom - senius besmegenius lipdydavom. Rogutės - žalios, bet biški aprūdijusios. Buvo atsinešus ta moteris. Patiko apie žiemą ir apie kaukes. Apie žiemą patiko - gražiausias metų laikas.“

PALAIKYK DRAUGUS

Kovo 21 d. - PASAULINĖ DAUNO SINDROMO DIENA, todėl tradiciškai prisijungėme prie socialinės akcijos „Nenurašyk, o palaikyk“ dėvint skirtingų spalvų kojines. Reikėjo nevienodas kojines apsimaui, kad paminėt tą šventę. Mes visi skirtingi, bet tuo pačiu vienodi. Turim būti draugiški, vieni kitiems padėti, mandagūs, tolerantiški. Dar filmuką žiūrėjom apie žmones su Dauno sindromu. Jie tokie pat kaip ir mes. Jie viską dirba kaip mes, pavyzdžiui, dirba kavinėje, sportuoja, yra gabūs. Reik save perlipti ir daryti, mokintis, o mes turim padėt jiems, palaikyt.

Vėliau žiūrėjom kojinių šokį ir reikėjo viską atkartoti, kaip ten šoko. Patiko šokti, bet reikėjo greit sukeist kojas, sukryžiuot. Šokis buvo judrus ir linksmas. Šventės pabaigoje spalvinome kojines ir papuošėm Įstaigą. Šventė buvo reikalinga.

Bronius B., Mantas G.

POPIETĖ SU SOCIALINIO DARBO STUDENTAIS

Įstaigoje apsilankė I kurso studentai iš Šiaulių valstybinės kolegijos, Sveikatos priežiūros fakulteto, Socialinio darbo programos. Susitikimo pradžioje Įstaigos direktorė Virginija Norvaišienė trumpai pristatė Įstaigą, joje teikiamas paslaugas ir pakvietė pažiūrėti sukurta video filmuką apie Įstaigą, paslaugų gavėjus ir jų atliekamas veiklas. Vėliau studentai buvo supažindinti su Įstaigos erdvėmis, jiems vaizdžiai parodyta bei plačiau papasakota apie mūsų sukurta metodines priemones,

naudojamus darbo metodus bei simbolių sistemą. Susitikimo pabaigoje vyko studentų refleksija apie patirtus išpūdžius buvimo Įstaigoje metu. Studentai džiaugėsi šiltu priėmimu ir sukurta jaukia atmosfera Įstaigoje, darbuotojų geraširdiškumu bei nuostabiais rankų darbo dirbiniais. Kaip prisiminimą kiekvienas gavo varpelį ir magnetuką iš molio. Tikimasi, jog šis susitikimas, naujai užsimezgusi pažintis bei

įgyta patirtis yra tik pradžia tolimesnio bendravimo link.

Įstaigos bendruomenės nariai

VELYKŲ MARGUČIAI

Velykos tai margučių dažymo ir ridenimo šventė. Visi dažėm kiaušinius. Vieni dažė su vašku, kiti - su dažais, flomasteriais, žolelėmis bei auksavo. Kiaušiniai gražūs, spalvoti, su

gražiais raštais. Visiems patiko dažyti, išbandyti naujų dažymo būdų. Šventės metu kalbėjome apie Velykas, papročius. Smagiausia šventės dalis – ridenti kiaušinius. Margutis susidaužia su draugo margučiu ir laimi visus margučius. Marius laimėjo margučių ridenimo varžytuves. Įdomi, linksma ir smagi šventė.

Justina S.

PASLAUGŲ GAVĖJŲ ĮTRAUKIMAS Į PASLAUGŲ PLANAVIMĄ

Tęsiasi „IDĖJOS KELIONĖS“ susirinkimai, kurių metu paslaugų gavėjai kiekvieną mėnesį drąsiai siūlo savo idėjas, o vėliau jas su darbuotojų pagalba smagiai įgyvendina pajvairinant dieną. Paslaugų gavėjai jaučiasi išgiršti, reikalingi bei atsakingi. Kaip sekėsi įgyvendinti idėjas PASKAITYKITE plačiau.

**Giedrės idėja -
„UNO KORTŲ VARŽYBOS“ -**

„Pššš... Aha... Ačiū... Oooo... A... I... Uno...
Aš... Du... Va... Kastytis... Tiūūf... Irina...
Kad davė... Laukuo...“

skaičius užrašiau. Ruošiau savo idėjai. Visi linksmi buvo draugai, sakydavo po vieną raidę. Linksmas ir aš. Įvykdžiau idėją."

**Broniaus idėja -
„KOMANDOM SUŽAISTI KARTUVES“ -**

„Kilo idėja tokia su žodžiais - sakyt po 1 raidę ir spėliot žodžius. Komandos sukūrė pavadinimus savo: „Gėlytės“, „Šešėlis“, „Kumštis“, „Pasiutėliai“. 4 komandos buvo. Aš buvau atsakingas už rašymą raidžių, žodžių sugalvojimą, ant lapukų

„ORAI IR IŠMINTIS“ skyrelis

**IŠMINTINGI
ŽODŽIAI**

kai tau reikia kuo nors tikėti - pradėk nuo savęs

LANKYTOJŲ KALBOS „PERLIUKAI“

Vitalija, kalbėdama su darbuotojais, pasakė:

„Aš Vitalija, miegančioji gražuolė, kai užsimerkia akys ir miegančioji gražuolė miega“.

Pasak Ingridos,
„Krapnoja" reiškia
„lyja“.

BRONIUKO ORŲ PROGNOZĖ

Įsibėgėjęs pavasaris truputį mus džiugins šiluma. Oras sušils iki 10 laipsnių šilumos, o naktimis bus vėsiau, tik 2-3 laipsniai šilumos. Karščio bangos nukeliaus kitur, į rytus. Pūs vakarų vėjas, o vėjo gūšiai gali siekti 18 m/s. Šalnų dar nenusimato, bet pasitaikys trumpalaikis, pavasarinis lietus.

VšĮ „Dienos centras sutrikusio intelekto asmenims“. Adresas: Durpynų g. 10, tel/faks: (8-41) 580 778, el. paštas: dienoscentras.kursenai@gmail.com, internetinis puslapis: www.dienoscentraskursenai.lt

Laikraštuko redakcija (kas ketvirtį): Įstaigos paslaugų gavėjai, vyresn. socialinė darbuotoja Berta. Laikraštis leidžiamas nuo 2013 m. birželio 1d.